

คำวินิจฉัยชี้ขาดความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลัง ของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

ที่ วค ๑๕/๒๕๕๗ วันที่ ๑๕ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๗

ตำแหน่ง และหน่วยงานที่สังกัดของคู่กรณีในขณะกระทำความผิด

คู่กรณีที่ ๑ ผู้อำนวยการโรงเรียน	สังกัด กรมสามัญศึกษา
คู่กรณีที่ ๒ อาจารย์ ๒ ระดับ ๗	สังกัด กรมสามัญศึกษา
คู่กรณีที่ ๓ อาจารย์ ๒ ระดับ ๗	สังกัด กรมสามัญศึกษา

เรื่อง การจัดซื้อครุภัณฑ์ห้องปฏิบัติการเพาะเห็ดและการจ่ายเงินของโรงเรียนไม่ถูกต้องตามระเบียบ

คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้รับเรื่องความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลังซึ่งคณะกรรมการวินัยทางงบประมาณและการคลังได้พิจารณาและมีมติแล้ว เพื่อพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดตามอำนาจหน้าที่ โดยพิจารณาจากข้อเท็จจริงจากสำนวน บันทึกสรุปสำนวนของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสำนวน และรายงานการพิจารณาความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลังของคณะกรรมการวินัยทางงบประมาณและการคลังแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า

ในปีงบประมาณ ๒๕๔๖ โรงเรียนได้รับงบประมาณจัดซื้อครุภัณฑ์ห้องปฏิบัติการเพาะเห็ด จำนวน ๑ ชุด วงเงิน ๗๙,๑๐๐ บาท ต่อมาประมาณเดือนมิถุนายน ๒๕๔๖ นาย ป. ได้มาพบคู่กรณีที่ ๑ ที่โรงเรียน โดยแนะนำตนเองว่าเป็นตัวแทนมาจากห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. ตามหนังสือมอบอำนาจฉบับลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๔๖ เพื่อเสนอขายครุภัณฑ์ห้องปฏิบัติการเพาะเห็ด จำนวน ๑ ชุด ซึ่งโรงเรียนได้รับงบประมาณให้จัดซื้อ เป็นเงิน ๗๙,๑๐๐ บาท คู่กรณีที่ ๑ ได้เห็นชอบให้ซื้อครุภัณฑ์ห้องปฏิบัติการเพาะเห็ดตามที่นาย ป. เสนอขาย ต่อมาในวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๔๖ นาย ป. ได้นำเอกสารมามอบให้กับคู่กรณีที่ ๑ ที่โรงเรียน ได้แก่ ใบเสนอราคาที่จัดพิมพ์รายการต่างๆ ซึ่งมีลายมือชื่อของนาย ส. ผู้จัดการ เป็นผู้เสนอราคา และประทับตราห้างฯ ใบสั่งซื้อซึ่งพิมพ์รายการครุภัณฑ์ จำนวนเงิน และลงชื่อนาย ส. ในช่องผู้ขายพร้อมประทับตราห้างฯ หนังสือรับรองการจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนจำกัด ใบทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม หนังสือมอบอำนาจฉบับลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๔๖ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของนาย ส. และนาย ป. และในวันเดียวกัน คู่กรณีที่ ๑ ได้ส่งเอกสารดังกล่าวให้กับคู่กรณีที่ ๓ เพื่อดำเนินการขออนุมัติจัดซื้อ นาง ส. เจ้าหน้าที่พัสดุได้จัดทำรายงานขอซื้อครุภัณฑ์ห้องปฏิบัติการเพาะเห็ด จำนวน ๑ ชุด เป็นเงิน ๗๙,๑๐๐ บาท โดยวิธีตกลงราคาเสนอคู่กรณีที่ ๑ โดยเสนอผ่านคู่กรณีที่ ๓ เพื่อให้ความเห็นชอบตามบันทึกข้อความลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๔๖ และคู่กรณีที่ ๑ ได้ให้ความเห็นชอบในวันเดียวกัน คู่กรณีที่ ๓ จึงได้สั่งซื้อครุภัณฑ์ห้องปฏิบัติการเพาะเห็ด จำนวน ๑ ชุด เป็นเงิน ๗๙,๑๐๐ บาท กับห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. ผู้ขาย ตามใบสั่งซื้อเลขที่ ๙/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๔๖ ผู้ขายได้ส่งมอบครุภัณฑ์ห้องปฏิบัติการเพาะเห็ดดังกล่าว ตามใบสั่งของ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. เลขที่ ๐๒ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๔๖ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุได้ทำการตรวจรับพัสดุแล้วตามใบตรวจรับพัสดุ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๔๖ คู่กรณีที่ ๒ ในฐานะเจ้าหน้าที่การเงิน ได้ตรวจสอบหลักฐานถูกต้องแล้วเห็นควรอนุมัติจ่ายเงิน จำนวน ๗๙,๑๐๐ บาท ซึ่งคู่กรณีที่ ๑ ได้อนุมัติจ่ายเงินในวันเดียวกัน

คู่กรณีที่ ๑ ต้องเดินทางไปประชุมสัมมนาทางวิชาการ ระหว่างวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๔๖ ถึงวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๔๖ จึงได้ลงลายมือชื่อสั่งจ่ายในเช็คธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เลขที่ ๒๗xxx๔๔ ไว้

ล่วงหน้า (เช็คเปล่า) ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๔๖ นาย ป. มาขอรับเงินค่าครุภัณฑ์ห้องปฏิบัติการเพาะเห็ด เป็นเงินสดตามที่ระบุไว้ในหนังสือมอบอำนาจ คู่กรณีที่ ๒ จึงได้เขียนเช็คธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เลขที่ ๒๗xxx๔๔ ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๔๖ สั่งจ่ายคู่กรณีที่ ๓ จำนวนเงิน ๗๘,๓๖๐.๗๕ บาท โดยไม่ได้ขีดฆ่าคำว่า “หรือผู้ถือ” ออก และให้นาย ป. ลงชื่อรับเช็คไว้ที่ด้านหลังเช็ค สำหรับต้นขั้วเช็คเขียนสั่งจ่ายห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. จากนั้นคู่กรณีที่ ๓ ได้ไปเบิกเงินสดที่ธนาคารฯ และโอนเงิน จำนวน ๗๘,๓๖๐.๗๕ บาท เข้าบัญชีธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) บัญชีเลขที่ ๐๕๙-๑-xxxx-๕ ซึ่งเป็นของนาย ป. และคู่กรณีที่ ๓ กับนาย ป. ได้ทำบันทึกรับเงินสด ตามเช็ค จำนวน ๗๘,๓๖๐.๗๕ บาท ไว้ ส่วนเงิน จำนวน ๕,๐๐๐ บาท คู่กรณีที่ ๓ ได้ให้ถ้อยคำว่า ได้หักเก็บไว้ และส่งมอบให้กับคู่กรณีที่ ๑ หลังจากที่ได้เดินทางกลับ ต่อมานาย ส. ได้มีหนังสือถึงโรงเรียนเพื่อขอรับเงินครุภัณฑ์ ห้องปฏิบัติการเพาะเห็ด จำนวน ๑ ชุด เป็นเงิน ๗๙,๑๐๐ บาท ตามหนังสือลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๔๖ วันที่ ๒ กันยายน ๒๕๔๖ และวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๔๖

คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ได้พิเคราะห์ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานที่ปรากฏในสำนวน ประกอบข้อกฎหมายแล้วเห็นว่า มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัย รวม ๒ ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ คู่กรณีที่ ๓ เป็นเจ้าหน้าที่มีหน้าที่พิจารณาเสนอความเห็นให้ซื้อ ไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ หรือไม่ และคู่กรณีที่ ๑ เป็นผู้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการกระทำความผิดกับคู่กรณีที่ ๓ หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า คู่กรณีที่ ๓ เป็นข้าราชการ ตำแหน่งอาจารย์ ๒ ระดับ ๗ สังกัดกรมสามัญศึกษา จึงถือได้ว่า คู่กรณีที่ ๓ เป็น “เจ้าหน้าที่” ตามความในระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๓

มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยต่อไปว่า คู่กรณีที่ ๓ มีหน้าที่พิจารณาเสนอความเห็นให้ซื้อ ไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๓๙ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า การซื้อโดยวิธีตกลงราคา ให้เจ้าหน้าที่พัสดุติดต่อกลกราคากับผู้ขาย หรือผู้รับจ้างโดยตรง แล้วให้หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุจัดซื้อหรือจ้างได้ภายในวงเงินที่ได้รับความเห็นชอบจาก หัวหน้าส่วนราชการตามข้อ ๒๙ จากข้อเท็จจริงนาย ป. ตัวแทนห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. ได้มาพบคู่กรณีที่ ๑ ที่โรงเรียนเพื่อเสนอขายครุภัณฑ์ห้องปฏิบัติการเพาะเห็ด ๑ ชุด เป็นเงิน ๗๙,๑๐๐ บาท ซึ่งคู่กรณีที่ ๑ ได้ตกลงซื้อครุภัณฑ์ห้องปฏิบัติการเพาะเห็ดตามที่นาย ป. เสนอขาย ต่อมาในวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๔๖ นาย ป. ได้นำเอกสารมอบให้กับคู่กรณีที่ ๑ ที่โรงเรียน ได้แก่ ใบเสนอราคาที่จัดพิมพ์รายการต่างๆ ซึ่งมีลายมือชื่อของ นาย ส. ผู้จัดการ เป็นผู้เสนอราคาพร้อมประทับตราต่างๆ ใบสั่งซื้อซึ่งพิมพ์รายการครุภัณฑ์ จำนวนเงิน และลงชื่อนาย ส. ในช่องผู้ขายพร้อมประทับตราต่างๆ หนังสือรับรองการจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนจำกัด ใบทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม หนังสือมอบอำนาจฉบับลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๔๖ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของนาย ส. และนาย ป. คู่กรณีที่ ๑ ได้มอบเอกสารดังกล่าวให้กับคู่กรณีที่ ๓ เพื่อดำเนินการขออนุมัติจัดซื้อ นาง ส. ในฐานะเจ้าหน้าที่พัสดุได้จัดทำรายงานขอซื้อครุภัณฑ์ห้องปฏิบัติการเพาะเห็ด จำนวน ๑ ชุด เป็นเงิน ๗๙,๑๐๐ บาท โดยวิธีตกลงราคา เสนอคู่กรณีที่ ๑ เพื่อให้ความเห็นชอบ โดยเสนอผ่านคู่กรณีที่ ๓ ตามบันทึกข้อความลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๔๖ ซึ่งคู่กรณีที่ ๑ ให้ความเห็นชอบในวันเดียวกัน และคู่กรณีที่ ๓ ได้สั่งซื้อครุภัณฑ์

ห้องปฏิบัติการเพาะเห็ด ๑ ชุด เป็นเงิน ๗๙,๑๐๐ บาท กับห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. ผู้ขาย ตามใบสั่งซื้อเลขที่ ๙/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๔๖ โดยที่คู่กรณีที่ ๓ ในฐานะหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ ไม่ได้มอบหมายให้เจ้าหน้าที่พัสดุ ไปทำหน้าที่ติดต่อตกลงราคากับผู้ขายโดยตรง และคู่กรณีที่ ๓ ก็ไม่ได้ทำการติดต่อกับห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. หรือผู้ขายรายอื่นแต่อย่างใด เพียงแต่นำเอกสารที่ได้รับมอบจากคู่กรณีที่ ๑ มาดำเนินการจัดซื้อเท่านั้น การกระทำของคู่กรณีที่ ๓ จึงเป็นการไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๓๙ วรรคหนึ่ง

แต่การกระทำของคู่กรณีที่ ๓ ดังกล่าวมิได้กระทำในฐานะเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่เสนอความเห็นให้ซื้อ เนื่องจากตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๓๙ วรรคหนึ่ง ได้กำหนดบุคคลที่ต้องรับผิดชอบเกี่ยวกับการเสนอความเห็นให้ซื้อตามระเบียบนี้โดยเฉพาะ โดยกำหนดว่า “การซื้อหรือจ้างโดยวิธีตกลงราคา ให้เจ้าหน้าที่พัสดุติดต่อตกลงราคากับผู้ขายหรือผู้รับจ้างโดยตรง แล้วให้หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุจัดซื้อหรือจ้างได้ภายในวงเงินที่ได้รับความเห็นชอบจากหัวหน้าส่วนราชการ...” อีกทั้งคู่กรณีที่ ๑ ในฐานะผู้อำนวยการโรงเรียน ก็ได้แต่งตั้งให้นาง ส. ปฏิบัติงานในฐานะเจ้าหน้าที่พัสดุ ตามคำสั่งโรงเรียนที่ ๕๓/๒๕๔๖ เรื่อง แต่งตั้งครู อาจารย์ รับผิดชอบงานตามโครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียน ลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๔๕ ประกอบกับการจัดซื้อครุภัณฑ์ห้องปฏิบัติการเพาะเห็ดดังกล่าว เป็นการจัดซื้อภายในวงเงินที่ได้รับความเห็นชอบจากหัวหน้าส่วนราชการ ไม่เกินวงเงินงบประมาณ และไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ราคาครุภัณฑ์ที่จัดซื้อสูงกว่าราคาที่เคยจัดซื้อครั้งหลังสุด หรือราคาที่ซื้อขายกันในตลาด จึงยังรับฟังไม่ได้ว่า การกระทำดังกล่าวเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ดังนั้น ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานในสำนวนจึงไม่มีน้ำหนักเพียงพอที่จะรับฟังได้ว่า การกระทำของคู่กรณีที่ ๓ เป็นความผิดตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๔๒

มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยต่อไปว่า คู่กรณีที่ ๑ เป็นผู้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการกระทำความผิดกับคู่กรณีที่ ๓ หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า คู่กรณีที่ ๑ ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา และมีอำนาจหน้าที่ในการอนุมัติ อนุญาตหรือให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและการเบิกจ่ายเงิน จึงถือได้ว่า คู่กรณีที่ ๓ เป็น “เจ้าหน้าที่” และเป็น “ผู้บังคับบัญชา” ตามความในระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๓ แล้ว

จากข้อเท็จจริง แม้จะรับฟังได้ว่า คู่กรณีที่ ๑ ได้ตกลงซื้อครุภัณฑ์ห้องปฏิบัติการเพาะเห็ดจำนวน ๑ ชุด เป็นเงิน ๗๙,๑๐๐ ตามที่นายประหยัดฯ ตัวแทนห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. ได้มาเสนอขาย และเป็นผู้ส่งมอบเอกสารซึ่งนาย ป. ได้นำมามอบให้อันได้แก่ ใบเสนอราคาการจัดพิมพ์รายการต่างๆ ใบสั่งซื้อที่พิมพ์รายการครุภัณฑ์ จำนวนเงิน หนังสือรับรองการจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนจำกัด ใบทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม หนังสือมอบอำนาจ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน ให้กับคู่กรณีที่ ๓ เพื่อดำเนินการขออนุมัติจัดซื้อก็ตาม แต่เมื่อข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานยังไม่มีน้ำหนักเพียงพอที่จะรับฟังได้ว่า การกระทำของคู่กรณีที่ ๓ เป็นความผิดตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๔๒ แล้ว กรณีจึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยว่า คู่กรณีที่ ๑ ในฐานะผู้บังคับบัญชา มีส่วนร่วมในการกระทำความผิดกับคู่กรณีที่ ๓ อันจะเป็นความผิดตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๔๒ ประกอบข้อ ๔๙ อีกต่อไป

ประเด็นที่ ๒ คู่กรณีที่ ๑ และคู่กรณีที่ ๒ เป็นเจ้าหน้าที่มีหน้าที่จ่ายเงิน ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายหรือระเบียบที่ใช้บังคับกับหน่วยรับตรวจโดยมิชอบ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐหรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า คู่กรณีที่ ๑ ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา จึงถือได้ว่า คู่กรณีที่ ๑ เป็น “เจ้าหน้าที่” ตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๓ เมื่อคู่กรณีที่ ๑ เป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการอนุมัติ อนุญาตหรือให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง และเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติการเบิกจ่ายเงินตามระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังในหน้าที่ของอำเภอและกิ่งอำเภอ พ.ศ. ๒๕๒๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๓๒ รวมทั้งเป็นผู้มีอำนาจลงลายมือชื่อส่งจ่ายเงินในเช็คด้วย จึงถือได้ว่า คู่กรณีที่ ๑ มีหน้าที่จ่ายเงินตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๒๔ และเป็น “ผู้บังคับบัญชา” และ “ผู้ส่งจ่าย” ตามระเบียบฯ ข้อ ๓ แล้ว

ส่วนคู่กรณีที่ ๒ ดำรง ตำแหน่ง อาจารย์ ๒ ระดับ ๗ โรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา จึงถือได้ว่า คู่กรณีที่ ๒ เป็น “เจ้าหน้าที่” ตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๓ เมื่อคู่กรณีที่ ๒ ได้รับแต่งตั้งให้เป็นหัวหน้างานการเงิน รับผิดชอบงานการเงิน ตามคำสั่งโรงเรียนที่ ๕๓/๒๕๔๖ เรื่อง แต่งตั้งครู อาจารย์รับผิดชอบงานตามโครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียน ลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๔๕ รวมทั้งเป็นผู้มีอำนาจลงลายมือชื่อส่งจ่ายเงินในเช็คด้วย จึงถือได้ว่า คู่กรณีที่ ๒ มีหน้าที่จ่ายเงินตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๒๔ และเป็น “ผู้ส่งจ่าย” ตามระเบียบฯ ข้อ ๓ แล้ว

มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยต่อไปว่า คู่กรณีที่ ๑ และคู่กรณีที่ ๒ ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายหรือระเบียบที่ใช้บังคับกับหน่วยรับตรวจโดยมิชอบ และเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐหรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ตามระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังในหน้าที่ของอำเภอและกิ่งอำเภอ พ.ศ. ๒๕๒๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๓๘ (๑) กำหนดให้การเขียนเช็คส่งจ่ายเงินซึ่งมีจำนวนตั้งแต่ ๕,๐๐๐ บาท ขึ้นไป ให้ออกเช็คส่งจ่ายในนามเจ้าหน้าที่หรือผู้มีสิทธิรับเงิน และขีดฆ่าคำว่า “หรือตามคำสั่ง” หรือ “หรือผู้ถือ” ออก และจะขีดคร่อมหรือไม่ก็ได้ และ (๓) ในกรณีส่งจ่ายเงินเพื่อขอรับเงินสดมาจ่ายให้ออกเช็คส่งจ่ายในนามเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการและขีดฆ่าคำว่า “หรือตามคำสั่ง” หรือ “หรือผู้ถือ” ออก

กรณีการเขียนเช็คธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เช็คเลขที่ ๒๗xxx๔๔ ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๔๖ เพื่อจ่ายเป็นค่าครุภัณฑ์ห้องปฏิบัติการเพาะเห็ด นั้น คู่กรณีที่ ๑ ได้ให้ถ้อยคำกับเจ้าหน้าที่ตรวจสอบสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาค และชี้แจงข้อเท็จจริงแก้ข้อกล่าวหาในทำนองเดียวกันว่า ระหว่างวันที่ ๙ - ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๔๖ ตนไม่ได้อยู่ที่โรงเรียน ต้องเดินทางไปประชุมสัมมนาทางวิชาการ จึงได้ลงลายมือชื่อส่งจ่ายในเช็คธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เลขที่ ๒๗xxx๔๔ เป็นการล่วงหน้า โดยคู่กรณีที่ ๓ เจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงินเป็นผู้เขียนทั้งต้นหัวเช็คและเช็ค ดังนั้น จึงรับฟังได้ว่า คู่กรณีที่ ๑ ได้ลงลายมือชื่อส่งจ่ายในเช็คธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เลขที่ ๒๗xxx๔๔ ไว้เป็นการล่วงหน้า โดยที่เช็คดังกล่าวไม่มีรายละเอียดเกี่ยวกับวันที่ในเช็ค ผู้รับเงินตามเช็ค จำนวนเงินที่ส่งจ่าย และมีได้ขีดฆ่าคำว่า “หรือผู้ถือ” ออก และไม่ได้ขีดคร่อม ซึ่งคู่กรณีที่ ๑ ในฐานะผู้อำนวยการโรงเรียนย่อมรู้หรือควรจะรู้ว่าการลงลายมือชื่อในเช็คล่วงหน้ามีอาจกระทำได้ตามระเบียบฯ และอาจทำให้บุคคลอื่นสามารถรอกจำนวนเงินลงในเช็คและนำเช็คไปขึ้นเงินกับธนาคารฯ ได้ การกระทำดังกล่าวทำให้คู่กรณีที่ ๒ นำเช็คฉบับดังกล่าวมาเขียนส่งจ่ายเงิน จำนวน

๗๘,๓๖๐.๗๕ บาท ซึ่งมีจำนวนเกินกว่า ๕,๐๐๐ บาท ให้กับคู่กรณีที่ ๓ ซึ่งมีใช้เจ้าหนี้หรือผู้มีสิทธิรับเงิน เพื่อถอนเงินสดมาจ่ายให้กับนาย ป. อันเป็นผลให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. ผู้ขายครุภัณฑ์ห้องปฏิบัติการเพาะเห็ดยังไม่ได้รับชำระหนี้ดังกล่าว การกระทำของคู่กรณีที่ ๑ เป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังในหน้าที่ของอำเภอและกิ่งอำเภอ พ.ศ. ๒๕๒๐ ข้อ ๓๘ (๑) (๓) โดยมีชอบ และได้กระทำในฐานะเป็น “ผู้บังคับบัญชา” และ “ผู้ส่งจ่าย” จึงเป็นความผิดตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๒๔ ประกอบข้อ ๒๗ วรรคสอง

สำหรับการกระทำของคู่กรณีที่ ๒ ในฐานะหัวหน้างานการเงิน ซึ่งรับผิดชอบงานการเงินรวมทั้งเป็นผู้มีอำนาจลงลายมือชื่อส่งจ่ายเงินในเช็ค ได้เขียนเช็คธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เช็คเลขที่ ๒๓xxx๔๔ ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๔๖ ส่งจ่ายเงิน จำนวน ๗๘,๓๖๐.๗๕ บาท เพื่อจ่ายเป็นค่าครุภัณฑ์ห้องปฏิบัติการเพาะเห็ดให้แก่ผู้ขาย ซึ่งการเขียนเช็คส่งจ่ายเงินซึ่งมีจำนวนเกินกว่า ๕,๐๐๐ บาท ขึ้นไป ตามระเบียบฯ ให้ออกเช็คส่งจ่ายในนามเจ้าหนี้หรือผู้มีสิทธิรับเงินและขีดฆ่าคำว่า “หรือตามคำสั่ง” หรือ “หรือผู้ถือ” ออก และจะขีดคร่อมหรือไม่ก็ได้ แต่ปรากฏว่า คู่กรณีที่ ๒ ได้เขียนต้นขั้วเช็คส่งจ่ายห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. และเขียนเช็คส่งจ่ายคู่กรณีที่ ๓ ซึ่งมีใช้เจ้าหนี้หรือผู้มีสิทธิรับเงิน และไม่ได้ขีดฆ่าคำว่า “หรือผู้ถือ” ออก ทั้งนี้ เพื่อเบิกเงินสดมาจ่ายให้กับนาย ป. อันเป็นผลให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. ผู้ขายครุภัณฑ์ห้องปฏิบัติการเพาะเห็ดยังไม่ได้รับชำระหนี้ดังกล่าว การที่คู่กรณีที่ ๒ ชี้แจงว่า เหตุที่ระบุชื่อคู่กรณีที่ ๓ เป็นผู้รับเงินตามเช็คนั้นเนื่องจากต้องการให้คู่กรณีที่ ๓ ไปเบิกเงินสดเพื่อจ่ายให้กับนาย ป. ผู้รับมอบอำนาจจากห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. ตนจึงไม่ได้ขีดฆ่าคำว่า “หรือตามคำสั่ง” หรือ “หรือผู้ถือ” ออก และเหตุที่มีการจ่ายเช็คที่ผิดระเบียบเพราะมีเจตนาที่จะอำนวยความสะดวกให้กับห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. นั้น ก็ไม่อาจจับพ้องได้เนื่องจากการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามที่ระเบียบกำหนด การกระทำของคู่กรณีที่ ๒ เป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังในหน้าที่ของอำเภอและกิ่งอำเภอ พ.ศ. ๒๕๒๐ ข้อ ๓๘ (๑) และ (๓) โดยมีชอบ และได้กระทำในฐานะเป็น “ผู้ส่งจ่าย” จึงเป็นความผิดตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๒๔ ประกอบข้อ ๒๗ วรรคสอง

ฉะนั้น อาศัยเหตุดังได้วินิจฉัยมาประกอบอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ และมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบข้อ ๓๐ และข้อ ๓๓ ของระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวิธีพิจารณาความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งเป็นไปตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๒๔/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๗ เรื่อง ให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญมีผลใช้บังคับต่อไป และฉบับที่ ๗๑/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรื่อง การสรรหาคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินจึงมีคำวินิจฉัยชี้ขาด ดังนี้

๑. การกระทำของคู่กรณีที่ ๑ ไม่เป็นความผิดตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๔๒ ประกอบข้อ ๔๙ ให้ยุติเรื่องความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลัง

๒. การกระทำของคู่กรณีที่ ๑ เป็นความผิดตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๒๔ ประกอบข้อ ๒๗ วรรคสอง ต้องรับโทษปรับทางปกครอง ขั้นที่ ๔ แต่เนื่องจากการกระทำของคู่กรณีที่ ๑ ในความผิดดังกล่าว ได้ถูกดำเนินการทางวินัยและผู้บังคับบัญชาได้สั่งให้งดโทษภาคทัณฑ์โดยให้ว่ากล่าวตักเตือน ตามหนังสือว่ากล่าวตักเตือน ลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๐ เพราะกระทำผิดวินัยในการกระทำอันเป็นกรณีเดียวกันกับการกระทำความผิดวินัยทาง

งบประมาณและการคลังในประเด็นนี้ไปแล้ว คู่กรณีที่ ๑ จึงเป็นผู้ถูกดำเนินการทางวินัยในกรณีกระทำผิดวินัย ซึ่งผู้บังคับบัญชาได้สั่งยุติเรื่องหรืองดโทษก่อนหรือในวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ จึงได้รับการล้างมลทินตามพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๖ ประกอบหลักเกณฑ์การพิจารณาดำเนินการตามเงื่อนไขแห่งพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐ กรณีผู้ที่ได้รับการล้างมลทินในเรื่องความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลัง ข้อ ๑.๒ จึงให้ยุติการกำหนดโทษปรับทางปกครองในความผิดดังกล่าวแก่คู่กรณีที่ ๑

๒. การกระทำของคู่กรณีที่ ๒ เป็นความผิดตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๒๔ ประกอบข้อ ๒๗ วรรคสอง ต้องรับโทษปรับทางปกครองชั้นที่ ๔ ซึ่งกำหนดโทษปรับเท่ากับเงินเดือนตั้งแต่ ๙ เดือน ถึง ๑๒ เดือน เมื่อพิจารณาถึงพฤติการณ์และเหตุปัจจัยในการกระทำผิดของคู่กรณีแล้ว ให้กำหนดโทษปรับทางปกครองเท่ากับเงินเดือน ๙ เดือน เงินเดือนที่ได้รับขณะทำความผิดเดือนละ ๒๐,๗๒๐ บาท คิดเป็นค่าปรับทางปกครองทั้งสิ้น ๑๘๖,๔๘๐ บาท (หนึ่งแสนแปดหมื่นหกพันสี่ร้อยแปดสิบบาทถ้วน) โดยเรียกให้คู่กรณีที่ ๒ ชำระค่าปรับทั้งจำนวนในคราวเดียวกันเนื่องจากพ้นสถานะเจ้าหน้าที่แล้ว โดยให้นำเงินจำนวนดังกล่าวมาชำระที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน หรือสำนักตรวจสอบพิเศษภาค ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหรือถือว่าได้รับหนังสือเรียกให้ชำระเงินค่าปรับทางปกครอง

๓. การกระทำของคู่กรณีที่ ๓ ไม่เป็นความผิดตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๔๒ ให้ยุติเรื่องความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลัง

นางสาวประไพร์ อังกินันท์

รองผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน รักษาราชการแทน

ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ใช้อำนาจหน้าที่แทน

คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน